

[I. A. Hansen.]

var lige saa ukendt; de stod ikke Side om Side med hinanden, for de stod ingen Steder den Gang i det politiske Liv, det var først senere. (Modsigelse). De stod ikke den Gang Side om Side med hinanden i Kampen mod Militarismen, nej, den højtærede Forsvarsminister var kommet en halv Snes Aar foran Tiden.

Flere ærede Talere — det gælder særlig den højtærede Forsvarsminister — har været inde paa en stærk Understregning af den nuværende Forsvarsordnings Mangler. Den højtærede Forsvarsminister har betegnet denne Ordning som fuldkommen ubrugelig og uopretholdelig; man kan ikke med denne Ordning opfylde vore internationale Forpligtelser, siger den højtærede Minister, og derfor kan Oppositionen ikke i denne Sag holde paa det bestaaende. Den højtærede Forsvarsminister kom navnlig ind paa Flaadens Mangler. Han søgte at paapege, hvor lidt Flaaden er værd i dette Øjeblik, og han regnede ud, at om 5 Aar var den endnu mindre værd, og om 10 Aar var der ikke mere end et Par Skibe tilbage.

Der er i Omtalen af denne Sag mange Overdrivelser, men der er *noget* rigtigt. Vi har aabent erkendt fra vor Side, at den nuværende Forsvarsordning har iøjnefaldende Mangler. Det Normalbudget, der er det økonomiske Grundlag for Ordningen af 1922, har svigtet paa to bestemte Punkter. Det har svigtet paa Hærens Beklædningskonto, og det har svigtet paa Flaadens Nybygningskonto, og navnlig har det svigtet paa den sidste.

Hæren har klaret sig hidtil med det nuværende Budget, og man kan ingenlunde sige, at Hærordningen af 1922 er brudt sammen eller har vist sig at være uholdbar. Men Bevillingen til Flaadens Nybygning er altsaa for lille. Jeg har gjort Rede for hele dette Forhold under Behandlingen af tidligere Militærforslag, det er blevet grundigt debatteret her baade i Fjor og i Forfjor, og dette var en naturlig Anledning til, at jeg ikke kom ind derpaa under den første Tale, jeg havde Lejlighed til at holde under dette Forslags Behandling.

De sagkyndige, som vi ved vort Forslags Beregning havde at holde os til, og som de andre Partier, ogsaa Socialdemokratiet, alene har at holde sig til i saadanne tekniske Beregningsspørgsmaal, som her er Tale om, havde ment, at man under Hensyn til et forventet Prisfald kunde klare sig med 1,8 Mill. Kr. aarlig til Flaadens Nybygning. Dette Prisfald udeblev,

og denne Budgettering har paa afgørende Maade svigtet.

Dette var Hovedgrunden til, at den foregaaende Regering fandt sig forpligtet til at tage hele Forsvarsordningen op til Revision. Det skete paa den Maade, som alle i denne Sal kender. Man søgte gennem en Omgruppering og en Modernisering af vore militære Kræfter at skabe en Ordning, der indenfor den hidtidige økonomiske Ramme, ja, endog noget under denne, tilvejebragte et Forsvar, der tog Sigte paa de Neutralitetsopgaver, som Danmark har, en Ordning, som efter vor Mening ikke som Helhed gav Landet noget svagere Forsvar, men tværtimod et mere haandterligt, et mere moderne, et stærkere Forsvar end det, vi havde i Forvejen.

Navnlig tog vi Sigte paa at afhjælpe Manglerne ved Flaaden, idet vi tilbød at forhøje Flaadebevillingen fra 1,8 Mill. Kr. aarlig til 4,5 Mill. Kr. Med denne Bevilling vilde det have været muligt at genrejse Flaaden.

Vort Forslag blev ikke gennemført, men vi har altsaa ved Fremsættelsen af det og Arbejdet for det i Fjor og i Forfjor erkendt vort Ansvar og søgt at raade Bod paa de bestaaende Mangler, og vi erkender stadig dette Ansvar. Vi vil paa ethvert Tidspunkt af Sagens Behandling bidrage til at faa det bestaaende Misforhold indenfor Flaaden fjernet. Foreløbig maa vi se, hvor det bærer hen under Udvalgsbehandlingen, derefter vil vi i vort Parti tage Situationen op til Overvejelse, og vi skal til den Tid gøre Tinget bekendt med disse Overvejelser.

Den højtærede Udenrigsministers Udtalelser giver mig Anledning til nogle faa Bemærkninger. Ministeren erkender, at han paa den interparlamentariske Konference i 1913 gjorde et alvorligt Forsøg paa at faa Haagerkonventionerne ændret. Han erkender dette, men han tilføjer: men man skal lægge Mærke til det, der var vor Motivering for at stille disse Ændringer; vor Motivering var den, at Haagerkonventionerne i visse Lande bliver misbrugt og brugt til Agitation for mere Militærvæsen.

Hvem er det, Udenrigsministeren nu mener misbruger Haagerkonventionerne paa denne Maade? Det er de Politikere indenfor alle Lande, som ikke behager at være af samme Mening som den højtærede Udenrigsminister. Hvis det kun var i Danmark, man fortolkede eller, som den højtærede Minister siger, misbrugte Haagerkonventionerne paa denne Maade, saa var der jo ikke Anledning til at sætte et Ver-